

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1888 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Fără o presă naţională cinstită şi democratică, un popor nu va da niciodată măsura însuşirilor lui culturale şi politice. E ca şi cum ar grai prin gura străinului.

PARTIDUL NAŢIONAL-ŢĂRĂNESC

O idee politică realizată încă de multă vreme

În interviul său, d-l Goldiş a vorbit de Partidul naţional-ţărănesc, ca de un partid ce urmează a fi format de-acum înainte. Nu vom cerceta de ce d-l Goldiş trece sub tăcere realitatea faptică, adică existenţa unui astfel de partid. Noi o constatăm.

Partidul naţional-ţărănesc există — nu mai trebuie să se formeze de-acum înainte. Există cu numele de *Partid naţional român*.

În afară de considerarea altor fapte, dintre cari cităm acordul celor două partide, naţional şi ţărănesc, pe baza unui program aprobat şi semnat de fiecare — program pe care Partidul naţional român îl menţine — vom arăta că acest partid e ţărănesc, nu prin firmă ci prin constituţia sa naturală.

Trebuie mai înainte să lămurim, însă, o chestiune şi anume a *ţărănismului*. Înseamnă oare a fi *ţărănist* numai prin simplul fapt că ai trecut de la liberali, de la conservatorii progresişti, de la naţionalişti democraţi — în partidul zis ţărănesc? Cam astfel cred unii dintre „ţărăniştii” de azi despre ţărănismul lor, care se reduce la purtarea unei firme.

Noi nu credem că un partid se poate colora ca ţărănist numai prin adoptarea unei firme ci, dimpotrivă, poţi fi ţărănist fără firmă ţărănească şi fără a scoate cămaşa de-asupra ărilor.

Acest lucru se întâmplă cu Partidul naţional român. Născut din frământările maselor populare, din marea adunare de la Blaj în 1848 — din miile de ţărani cari veniseră la chemarea conducătorilor să anunte lumii drepturile imprescriptibile ale neamului românesc — Partidul naţional român este

de 76 ani călăuză poporului de ţărani din Transilvania şi Banat. Oare nu acest partid a prezidat toate mişcările naţionale şi a creat toate instituţiile româneşti din Transilvania? Nu acest partid a fost luptătorul organizat pentru drepturile neamului şi în special ale ţăranilor noştri — după cum el a fost lumina minţii lor? Nu oare el a proclamat la Alba-Iulia, în prezenţa a 100.000 ţărani, uniunea naţională, în 1918?

Astăzi, acest partid este organizat peste întreaga ţară. Poate fi el astăzi altfel de cât este constituit — aşa cum raţiunea lui de a fi îi dictează? Oare nu s'a evidenţiat, în întrunirile Partidului naţional român din vechiul regat, sentimentele nealterate, aceleaşi ca şi în Transilvania? Dar în luptele de la Durostor, Romanşi şi Covurlui — nu oare s'a arătat legătura firească între ţărănimea vechiului regat şi Partidul naţional român, prin numărul extraordinar de voturi date de ţărănime. Nu oare tocmai prin aceasta, Partidul naţional face înfrăţirea deplină între ţaraul transilvănean şi ţaraul vechiului regat?

De ce ar fi, după d-l Goldiş — dacă ni-am lăsa să credem că d-sa mai susţine serios ceea ce a spus în interviul său — cutare domn din partidul ţărănesc mai adevărat reprezentant al ţăranilor vechiului regat de cât Partidul naţional român care, prin organizaţiile sale, i-a chemat la sânul său şi ei au răspuns cum au răspuns la Durostor, Romanşi şi Covurlui. Sau când d-rul Lupu face, cum face, apel la evreii oraşelor, în numele ţărănismului, de ce-ar fi d-sa monopolizatorul ţărănismului român?

Să ni erte. Nu putem

admite asemenea falsificări groteşti.

Înţelegem să dăm Cezarului ce este al Cezarului. Partidul ţărănesc este — după însăşi declaraţia oficială — o organizaţie de clasă care caută să se valideze prin canalizarea intereselor ţărănimei. În acelaşi timp vedem însă că vânează — prin ideologia revoluţionarului Stere — popularitatea masei muncitoare dela oraşe.

Ori, cu doi pepeni într-o mână nu poate umbra sub o firmă de clasă. S'o lase liberalilor meseria aceasta.

Dacă vrei să rămâi partid de clasă, al ţăranilor, atunci nu poţi fi şi al proleţilor şi muncitorilor intelectuali şi manuali dela oraşe. Şi mai ales trebuie să fi *partid creştin ortodox* — fiindcă ţărănimea noastră din vechiul regat are cultul religiei creştine ortodoxe.

Partidul naţional român când a vrut să fuzioneze cu partidul ţărănesc, sub firma de *naţional-ţărănesc*, a încercat să sfârşească cu o erezie şi să realizeze o idee politică clară, fără rezerve mentale, şi mai ales să cruţe *timpul unei noi organizări*. Contopindu-şi organizaţiile cu cele ţărăniştice — se putea întrebuiţa timpul, în comun, cu forţe şi valori unite, la pregătirea urgentă a soluţiilor problemelor ce se pun ţării noastre. Se cruţa astfel vremea foarte scumpă pentru neamul nostru. Atât. Nu a însemnat altceva *fuziunea*, fiindcă programul adoptat de cele două partide limpezise *orice echivoc de natură programatică*. Şi astăzi, acei dintre ţărăniştii cari rezistă, din interese pur personale, ştiu că *baza* pe care şi-au clădit speranţele lor este mai şu-

bredă de cât podarile generalului Moşoiu în Ardeal!

Partidul naţional român îşi urmează misiunea sa. El va desăvârşi — cu voia sau fără voia unora dintre conducătorii ţărănişti — fuziunea naturală a sentimentelor politice ale ţărănimei, de dincolo şi de dincoace de Carpaţi, şi va şti lămurii şi pe fraţii basarabeni — astfel că *idealul* d-lui Goldiş se va împlini mai curând de cât speră d-sa. Şi iată cum a încercat d-sa să deschidă o uşă care sta dată de perete...

Virtus.

Politico. Cetim în „Universul”: D-l dr. Demetrescu-Brăila, fost ministru, şeful Partidului naţional român din Brăila, a primit adesiunea întregii organizaţii ţărăniştice din com. Chiţcani, cerând înscrierea ei în Partidul naţional.

De anul nou

Primii paşi în Anul cel nou i-am făcut cu toţii cu o singură speranţă: *munca cinstită a fiecăruia să-i poată da tratul bun de toate zilele.*

În alte vremuri, la Anul nou îi se ura: *multă fericire!* Astăzi: *„să dea Dumnezeu să ajungem şi în ţara noastră ca omul care munceşte să aibă şi cu ce trăi”.*

Atâta nesiguranţă, atâta fără de lege în cât omul nu ştie dacă mai este stăpân chiar pe munca lui, fiindcă roadele ei nu-i pot da existenţa din cauza speculei. Dar ideea fundamentală care se desprinde din urările de Anul nou este:

— *Destul cu experienţele!*

Tocmai ceea ce pretindeau liberalii acum trei ani şi mai bine.

Mai poate fi un faliment politic mai dezastruos decât acesta? *Vir.*

Scrisoare din Salonic.

Portul Salonic - ca zonă liberă jugoslavă - şi comerţul românesc

Chestiunea aceasta nu-i nouă, ea a fost discutată încă din anul 1913 după tratatul de la Bucureşti, când Macedonia a cărei capitală este Salonicul a fost împărţită între sârbi şi greci. Guvernele din Atena şi Belgrad, pentru a înfrâna pretenţiunile Bulgarilor cari ocupaseră Salonicul până în vara anului 1913, stabiliră un acord relativ la folosirea portului pentru importul şi exportul mărfurilor din Serbia. Liberul tranzit al mărfurilor sârbeşti prin Salonic ar fi fost un mare avantaj pentru guvernul din Belgrad care încerca în toate modurile să se sustragă suveranităţii continue făcute de atotputernica Austro-Ungarie.

Mai târziu apoi la conferinţa din Martie 1914 de la Salonic, delegaţii sârbi şi greci, stabiliră după discuţii îndelungate, cedarea din partea guvernului grec pentru un period de cincizeci ani, a unui spaţiu, numit zonă liberă, în portul Salonic pentru tranzitul direct al mărfurilor, fie de provenienţă din Serbia pentru Grecia fie cele destinate Serbiei.

Nici această convenţie nu s'a votat de parlamentul grec şi observaţia ministrului de externe Strela a fost foarte justă căci s'ar fi creat un precedent; de fapt puţine zile după aceste tratative, Austro-Ungaria pretindea şi ea o astfel de concesie. Teza aceasta în decursul războiului a fost părăsită, trecându-se în cronicile diplomatice sub numele de a doua convenţie de la Salonic 1914.

Astăzi însă, s'a reluat dis-

cuşile şi nu numai atât, dar după întrevederile avute între cei doi miniştri de externe, grec şi jugoslav, s'a ajuns la un perfect acord, ratificându-se convenţia asupra zonei libere la Salonic din 1914.

După tentativele continue avute asupra portului Fiume, cari au rămas fără succes, Jugoslavia astăzi victorioasă de-o fi putut ajunge la marea Egee (marea aba a Siviilor balcanici) depăşind frontiera politică dela Ghengheli abia 70 km. de Salonic, face sforţări enorme pentru a putea pune în practică ceea ce a câştigat, căci a fost grea partea politică, dar şi tehnică nu-i mai uşoară.

Convenţia s'a stabilit pentru cincizeci de ani.

Jugoslaviilor îi vor avea administraţie vamală proprie, probabil şi jandarmerie, însă capitalul portului va fi un grec cu gradul de amiral, iar pentru complectarea acordului mai este nevoie de alte convenţii accesorii ca d. e. comerciale, de călătorie, maritime, vamale, sanitare, consulare etc.

Portul în starea lui actuală nu mai corespunde din punct de vedere tehnic acestor mari schimbări. Lipsesc o mulţime de construcţii, de silozuri; se simte necesitatea unei rafinerii de petrol; repararea digului principal şi zidirea altora căci astăzi încărcarea mărfurilor se face prin mijlocirea remorchiatorilor şi bărcilor din vapoarele cari ancorază în golf şi nu la ţarm, cum ar trebui să se facă.

Proiectul conceput de ingne-

rul Dimitroscu este in acest sens, insa spesele necesare pentru punerea lui in aplicare se considera la cateva sute de milioane...

Dupa declaratiile președintelui Camerei de Comerț sârbești de aci având și el una, rezultă că 75% din totalul mărfurilor importate și exportate...

Un lucru însă este cert. Anul acesta s'a observat o mișcare comercială mult mai mare decât anii precedenți; datele statistice din luna trecută sunt o gîndă fidelă, căci totalul taxelor vamale percepute la mărfurile importate și exportate în portul Salonic au fost de 58 milioane drahme.

Comercianții greci, cât și aromâni de aci, consideră ca o favoare crearea unui port franc cu caracter internațional, însă se opun cu înverșunare la introducerea exclusivă a elementului sârbesc...

Președintele Camerei de comerț grecești d-l Kralys mi-a confirmat acestea, și dînsul propune ca regimul administrativ al portului să fie supravegheat de o societate pe acțiuni sau consorțiu, independent de guvernul grec sau jugoslav în care să intre și sârbii și grecii...

Negustorii români din Salonic și împrejurimi cari fac comerț cu vitele, brăzdetari, lemne de construcție și tot felul de cereale, fiind anii în contact cu țara noastră, alți însă avînd legături comerciale numai cu Jugoslavia își vad și ei periclitate interesele lor.

Namul "Steaua Română" care-și are și banca ei, o sucursală a lui Marmorosch Blank, n'are ce pierde prin desfacerea mare ce-o face prin agenția sa, producător petrolifere.

Primim cu simpatie știrea că negustorii români voesc să se solidarizeze de data aceasta, intenționînd pe deoparte să pună bazele unei bănci cu caracter românesc, afîndu-și plasate pe la diferite bănci din Salonic peste 30 milioane drahme economice, iar pe de altă parte, intervenînd ca statul român să le sporească interesele și să le intensifice pe cele ca România prin înființarea unei Camere de comerț românești.

Salonic, 24 Dec. 1924. prof. dr. Gh. Nicu.

Petreceri de Crăciun

De sărbătorile Crăciunului societatea românească din Brașov a fost chemată la trei petreceri românești foarte reușite din toate punctele de vedere.

Societatea "Lumina".

În seara primei zile de Crăciun a avut loc petrecerea va chei noastre societăți de sodali "LUMINA". Dansului a premeră un bogat program executat ca și la petrecerile din trecut cu o deosebită îngrăjire.

O plăcută surprindere a produs noua orăstră simfonică a reg 89 infanterie organizată de șeful orchestrei d-l prof. de muzică Ștefan Voicu, care a executat în puze trei bucăți de concert și după reprezentație muzica de dans.

Tinerimea din Brașov vechie, în majoritate tineri meseriași, a aranjat a doua zi de Crăciun o succedată petrecere în localitățile restaurantului "Mura".

Petrecerea Junilor Brașovecheni

Șirul distracțiilor de sărbători la încheiat a treia zi de Crăciun Societatea Junilor Brașovecheni printr-o reușită petrecere dată în sala dela "Gewerbeverein".

chisă de părintele dr. Petru Dabu printr-o cuvîntare ocazională în care a înzlat asupra rostului petrecerilor societăților, cari prin programul lor sunt o contribuție valoroasă pentru binele poporului și strîngerea legăturilor sociale.

Terminîndu-se programul un grup de 13 bărbați îmbrăcați în pitorescul nostru costum național au executat sub conducerea vătafului Ioan Aldea în mod perfect "Călușerul" și "Bătuta", după care s'a înțins jocul, care a finit în mijlocul unei mari animații până în zori de zi.

Suspendarea Revistei "Acțiunea Românească"

Ciuj. 1 Ian. 1925.

Din ordinul guvernului în timpul sărbătorilor Crăciunului a fost suspendată Revista "Acțiunea Românească" din Ciuj. Prin suspendarea acestei reviste cu caracter par românesc se rărește încă cu una n'ral atât de restrîns al publicațiilor românești din Ardeal.

Contra acestui odos aicinat la libertatea scrierii, suspendarea și publicarea fără prătarea unui motiv legal printr'un abuz de putere care, nu are nici cel puțin s'uză de a fi primul, — comitatul de conducere al revistei "Acțiunea Românească" a protestat telegrafic la d-l președinte al Consiliului de ministri, denunțînd totodată cazul opiniei publice care va și să și spună părerea față de un astfel de abuz.

"Suspendarea fără nici o îndestinare de motiv legal Revista "Acțiunea Românească" ai cărui program și metodă se concentrează în luptă pe tărîmii legalității pentru înălțarea românilor în țara lor, solemnă condăcătorii ai acestui reviste proteatăm cu adăscă înținare contra odiosu atentat la libertatea presei; atragem atenția guvernului că prin atari abuzuri de putere, comise în disprețul unei dispoziții președite din constituția ce a fost înțornată spre a fi respectată, iar nu călcată, nu se aduce decât sporirea anarhiei morale, care fatal se propagă dela guvernăni la guvernăni; tudeodată denunțăm întregul opinii românești că suspendarea revistei intră în politica nenorocită de a înăbuși gîslul intereselor permanente naționale, fiind sacrificate din porunca jidanilor atot-paterali în România întregită, tocmai în ceasul când nevoia consolidării ne impune să ne întărîm din răspuneri naționalitate și tocmai de către guvernul unui partid care se împănnează cu titlul de a fi național liberal.

I. G. Catuneanu, dr. Iuliu Hațiegan, dr. Valeriu Pop.

Abonații cari ne fac reclamațiuni și comunicări în scris în chestia ziarului sunt rugați a ne indica întotdeauna și n-rul de pe adresă sub care li se trimite ziarul.

Spicuri din presa minoritară locală

Lungimea sărbătorilor aduce la urmă și ore plictisitoare, în cari omul nu știe ce să mai încerce pentru înălțurarea timpului. În una din aceste zile m-am apucat să-mi încerc cunoștințele ce le posed în limba maghiară și am spicuit prin gazeta "Brassói Lapok" și pot să spun că am rămas adănc mișcat de cunoștințele ce le posedă unii din corespondenții acelei gazete.

Sub titlul "Iokay Erdélyben" sau Iokay în Ardeal se reproduc rînduri scrise de marele scriitor maghiar Iokay Mór despre Români din Ardeal. Aste rînduri sună cam așa:

"Poporul Român nu este un dușman al vecinilor săi, cu atât mai puțin Ungurilor. El este un popor ascultător și vrednic, cu modeste pretențiuni și foarte prietenos. Totuși acest popor are și el un cusur, cultura sa a fost lăsată în părăsire. 100 000 de abecedare și câteva sute de dascăli vrednici puși la dispoziția lor în locul pălăvagiilor politice ar face din acestia un superb popor civilizat și care ar trăi în cea mai mare înțelegere cu vecinii săi."

Cîtă deosebire între vederea clară a marelui scriitor și felul în care au finit în întunec apostolii savaismului maghiar acest popor!

Răsfoind mai departe în smințitul ziar dau de un alt articol care desmițe spusile marelui lor cooptat și sub masca de-a critica administrația noastră lovește indirect în acest popor atât de lăudat mai sus.

În articolul "Hány ére van még a Erdélyben" (Câți ani va mai avea Transilvania lemne) (păduri) se arată incapacitatea funcționarilor noștri silvici, (nuți eu fost chiar și lor) și a organizației silvice, astfel că la cel mult 20 de ani nu va mai fi un băț de lemne în Transilvania.

Na aduc date statistice cam nici autorul nu ne pune nici-o dată la îndemînă, însă din proprie experiență, căm ca simplu locotinent am cutierat sute și mii de jugăre prin mușii noștri și ceea-ce știu eu nu poate și cineva cere scria din birou, și anume că prin foarte multe din pădurile noastre nu a călcat picior de tăietor. Experiența mea este ajută și de faptul că sunt zăinic în contact cu așa numiți lemnași din jurul nostru, cari se păgă tocmai de faptul că sub regimul silvic maghiar era mai lesne de căpătai o autorizație de tăiere a cătorva zeci de mii de jugăre decât azi pentru un lemne. Cel ce-a scris a uitat pe semne că în privința aceasta Ungarii aveau o politică specială și anume căm un aristocrat oarecare sau un magnat (și aveau și ei) cerea o autorizație, i se cerea în 24 de ore. Când aproape 1000 de ani cu acest program de protecționism nu au putut să distrugă mîndrele noastre păduri, să fie liniștit domnul în chestiune că astăzi cu actualul regim, unde exploatarea pătrunde greu de tot în păduri și este incercuit de obligația regenerării, zic să fie liniștit. Cel mult o fi necăjit că n-a primit o astfel de autorizație sau este în cazul imperios căm trebuie să umpli o coloană în gazeta!

Cel mai interesant însă din articulele celute de mîne este cel din urmă intitulat:

Száz év sen elegendő... Nici o sută de ani nu ajunge România să-și plătească datoria publică. Căpătul acestui articol este următorul:

România are după spusa autorului o datorie publică de 260 de miliarde lei, iar o populație de 17 milioane locuitori. Făcînd o calculație la înțelesul condeiu-

lui repartizează fiecărui locuitor 153.000 (una sută cincizeci și trei) mii lei, și avînd în vedere ca la patru locuitori numai unul este contribuabil, atunci revine fiecărui din contribuabili o sumă de 612.000 (șase sute douăsprezece) mii lei de plată în timp de 100 de ani sau 6120 (șase mii una sută douăzeci) mii lei în fiecare an afară de procente, cari vor figura și ele ca o sumă mai mult decât respectabilă.

Conclazia la care ajunge celebrul financiar al ziarului sus numit este că nici în o sută de ani biata Românie n'ar va putea plăti datoria!

Respectivul domn a crezut poate în totă lumea o să-i înghită țara-șăi calculație fără să m'ă controleze, iar cum v-am spus mai sus plictiseala sau ghinionul lui m'a făcut să-l verific și am găsit:

La aceeași datorie și acelaș număr de locuitori, alică dacă datoria este de 260 miliarde și avem 17 milioane de locuitori împărțita, găsim 15300 (cincisprezece mii trei sute) lei, iar nu 153 000 și atunci fiecare al patrulea om are să plătească contribuabil va plăti 61200 (șasezeci și usa de mii două sute lei) iar nu 612 000 și atunci amortizarea în timp de 100 ani o va face fiecare contribuabil plătinț suma de 612 (șase sute douăsprezece) lei pe an fără dobînzii.

Conced totuși că datoria este mare, însă după oftele noastre se vede clar că se poate plăti în zece ani cu ușurință. Amicul financiar dela "Brassói Lapok" face un alt calculat căm în loc să înștisească lumea vine cu cifre bombastice să ne bage în sperietți descucăjîndu-ne. Sper că acum, după ce-am revăzut scoteșine și lămăjvat să vină în clar și real, va scree acum un articol (de data a căsta documentat) contra a înștigi pe beți contribuabili. X.

Instrucția asasinării lui Manciu s'a terminat

Judecătorul de instrucție din Iași a terminat instruirea asasinării fostului prefect de poliție Manciu. În baza dovezilor adunate Corneliu Codreanu este trimis în judecata Curții cu juri pentru crima cu premeditare.

Sunt deși june și în calitate de complet de crimă studenții Mura, Mironovici, Gîrneajă, Tudose Popescu și un anume Georgescu care pînă azi, cu toate cercetările autorităților, nu a fost găsit.

Judecătorul de instrucție a oplanat, că completul pot fi puși în libertate, acexis and nic o teamă că vor dispăre. În consecință studenții deînși în spital au fost puși în libertate.

Corneliu Zelea Codreanu și ceilalți compitai vor fi judecați de jurați.

CINEMA MODERN

Astăzi Sâmbătă 3 Ianuarie

Mica dansatoare

cu PAT și PATACHON.

Măne, Duminecă, 4 Ianuarie la ora 10 aceeași reprezentație pentru copii.

Duminecă d. a. și seara o dramă emoționantă din deșertul Tibetului

"Vânătoarea după fericire"

Săptămîna viitoare va rula un film după o novelă alui Mikszáth Kálmán cu artiști maghiari.

Lemne de foc

tag, tăiat uscat, duse la domiciliu se pot comanda la

FIRMA: Andrei Kocsis și Fii, Telefon 187. Francisc Sipos, Tgr. Grăului 9. Baumann și Comp. Str. Pr. Carol 34. W Schmidts magazin de fîlnă, Str. Fântânii 17.

1226 2-3

Săcelele în trecutul apropiat, astăzi și în viitor

de Dr. VICTOR JINGA.

— Urmare. —

Pe industria de casă, în forma rudimentară de azi, nu se pot clădi mari speranțe. Produsele acestei industrii nu pot fi decât cantități de produse similare obținute cu mijloace mecanice și producătoarele Săcelene știu cât trebuie să se facă pentru a fi competitive pe piața de desfacere. Industria de casă, în forme încă patriarhale, nu poate rezista, în timp, cantitate și calitate, produselor textile fabricate. Trebuie să se dea o nouă dezvoltare, o nouă utilizare a aptitudinilor incontestabile ale românilor săceleni: **Asupra acestora, voi reveni mai pe urmă.**

Lipsind pământul de arat și pășunat, să vedem ce pot face românii Săceleni în Săcele.

Când se fac studii economice de caracter general, abstracțiile pot ține locul realităților necunoscute sau nu în destul de evidente; o presupunere sau un calcul ce nu vizează un teren determinat de aplicare sau câmpul de aplicare e atât de vast, încât, în ultima analiză se găsește fapte ce pot confirma anumite elemente ale problemei puse. Altfel stau lucrurile când propunerile vizează un teren de aplicare limitat și când propunerile, aparținând mediului în care se referă, se pot pune să cunoască starea adevărată prezentă și strictul posibil pentru viitor. Discuția e soborâtă deci pe teren practic și ori-ce deviere, spre sfere abstracte, e condamnată. Situația trebuie luată așa cum e, și schimbată așa după cum trebuie și poate să fie.

Problemele economice locale nu sunt decât fragmente ale problemelor generale și nici o indicație nu poate să nu fie seamă de condițiile generale.

Preocuparea de starea economică a unei populații românești de aproape zece milioane, din județul cel mai împresărit etnografic, e o problemă ce onorează și obligă la o serioasă lucrare în considerații care mai cu seamă pe cei cari au legături intime sufletești cu această populație. Această problemă însă, problemă de stabilitate, de conservare și de întărire a elementului românesc în preajma masivului săcesc și a coloniilor săsești, trece limitele unei probleme locale spre a se așeza în rândul celor naționale. Iată de ce avem dreptul ca alături de îndrumarea și organizarea economică prin noi înșine, să cerem sprijinul înaltelor organe ale țării, spre a ne lua poziția pierdută și spre a da o nouă dezvoltare vieții economice românești din aceste șapte sate.

Preocuparea despre nevoile economice ale Săcelilor să nu fie ocazională, oportunistă, și cu alai în preajma frământărilor electorale, atunci când promisiuni mincinoase și gudurări fălțarnice pot înamuși numărul partizanilor naivi. Că în asemenea împrejurări promisiunile goale pot determina o balanșare a alegătorilor favorabilă propunătorului, dovedește că nevoile sunt mari și îndreptărea lor e mult dorită și numai anunțarea unor realizări fictive buimăcește mintea celui care le simte greutatea.

Fără îndoielă, că speranțele prea mari în alesul, ori-care ar fi el, sunt neîndreptățite. Se știe că deputatul neofinând mandatul imperativ, el e mai întâi de toate reprezentant al națiunii întregi și intereselor generale trebuie să le dea precă-

dere în preocupările sale față de interesele locale, față de interesele specifice ale circumscripției în care s'a ales. Dar el trebuie să fie promotorul și conducătorul spiritual al intereselor juste ale circumscripției sale și trebuie să facă aceste interese în cadrul intereselor naționale; deputatul trebuie să rămână necălit la asalturile de protecții personale invocate de alegătorii săi și să întreprindă și să îndrumeze direcțiile sănătoase de orice natură ar fi ele. — Funcția de reprezentant al națiunii incumbă cele mai mari îndatoriri. Circumscripția electorală nu trebuie să fie socotită ca o masă prostescă a celor mulți cari prin votul lor să satisfacă ambiția bolnavă a unui individ de a veghea o legislatură sub cupola aștilor deputați, strein de sufletul și interesele alegătorilor săi. Deputatul trebuie să mențină contactul între puterea executivă, curentele de idei și de înfăptuiri naționale și fracțiunea etnică al cărui reprezentant e. E cea mai mare ofensă ce se aduce demnității unui popor, conștient de datorită și dreptul său, când alesul în Sfatul Țării disprețuiește contactul latent cu masa electorală. Deputatul are datoria să și justifice atitudinea pe care el a luat față de multiplele probleme supuse dezbaterii în Sfatul Țării și să lămurească chestiunile curente de interes național. Și aceste conveniri periodice numai, pot confirma folosul și importanța sufraganiului universal, aploiat în mod demagogic în timpul alegătorilor, ba și unit și disprețuit mai pe urmă; aceste conveniri între popor și alegii săi sunt ferment de educație civică, necesară, temelie morală de acțiunii a vieții sociale a unui popor. Dacă votul trebuie să fie obligator, de ce nu s'ar putea impune prin lege deputatilor, un minimum de cuvântări în circumscripția lor cu subiect social, moral sau economic?

Scind aceste rânduri, mă gândesc la datorită neîmplinite de acei cari s'au născut și se numesc deputați de Săcele. — Interesele populației românești din Săcele sunt indivizibile. A vând aceleși obiceiuri, caracteristici de limbă, același port și ocupație, aceeași tradiție, dată identitatea însușirilor și a cusurilor și cele dintâi coplesc cu mult pe cele din urmă, dată așezarea geografică comună, aceste șapte sate au o aceeași nevoi și așteaptă același îndreptări. Iată de ce studii de față, în marginea lui restrânsă, cuprinde, gija pentru toate aceste sate mănăstire, seibă ce trebuie să lucrească în mijlocul jării întregite.

Dinți în cancelie,

Coroane de aur și tot felul de lucrări dentistice execută bine și ieftin

Atelierul dantistic
M. David

1205 4-8 din Crăzav

Local de prăvălie

potrivit și pentru bodegă eventual și cafenea, situat la loc bun în centrul orașului Să. Gheorgh. de lăchiriat prin bună învoială. A se adresa la Banca de Credit Să. Gheorgh. 1213 3-3

Nro. 26837/924.
cons. orăș.

In atenția debitanților de băuturi.

În virtutea dispozițiilor art. 81 din Regulamentul pentru controlul alimentelor și băuturilor și repressiunea fraudelor intrat în vigoare de la 1 Ianuarie 1922, este interzis debitanților de băuturi a ține în debitele lor spirit, ei fiind obligați, ca îndată ce primesc spiritul dela fabrica care li l'a procurat, să l' dilueze, amestecându-l cu cantitatea de apă convenită conform indicațiilor date de fabrică spre al aduce la concentrațiunea regulamentară a unui rachiu.

Debitanții de băuturi nu au deci dreptul de a vinde spiritul așa cum îl primesc dela fabrică sau angrosișii autorizați, ci numai după ce l' au transformat în rachiu.

În baza considerațiilor de mai sus, se aduce la cunoștință debitanților de beuturi din orașul Brașov dispozițiunea art. 81 al Regulamentului pentru controlul alimentelor și băuturilor și repressiunea fraudelor, că, în cazul când organele de control ale serviciului nostru, sau alte organe competente, vor constata abateri dela acele dispozițiuni, se vor lua măsurile legale, dresându-se acte în contra celor convănenți pentru a li se aplica sancțiunile prevăzute de legea sanitară și regulamentul sus-menționat.

Medicul șef al orașului Brașov.
dr. **Gancevici** m. p.
1230 1-1

P. VNIȚA BODEGEI
BELVEDERE
S'a aprovizionat
cu vinuri din
DOBESTI
Clienții sunt rugați a vizita pivnița unde se vinde
ENGROS
Cu sticlă
GH. CAPĂȚINA
STRADA HIRSCHER Nr. 9.
1153 7-10

Se caută

femeie fără bărbat
bun și pricepută la toate,
plată bună. Să știe
românește. A se adresa

STRADA LUNGA 82
BRĂȘOV
1221 2-3

Ministerul Justiției Comisiunea de naturalizări.

Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelor cari er voi să facă vre-o întămpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege:

Domnule Președinte,
Subsemnatul Ștefan Czirbus, inginer, domiciliat în Brașov, str. Fântânei No. 2 în baza art. 8 al regulamentului pentru dobândirea naționalității române prin naturalizare — cu onoare vă rog. să binevoiți a-mi acorda cetățenia Statului Român.

Din documentele anexate aici sub A—L reiese, că subsemnatul m'am lepădat de cetățenia și subșugenia ungară. A am optat pentru cetățenia Statului Român, că am avut totdeauna o bună portare, că contra mea nu există o cerere de extrădare, că sunt căsătorit cu o româncă Magdalena Lustig, fida cetățeanului român Martel Lustig și că sunt conducătorul tehnic și proprietarul întreprinderii tehnice, firma „HENRIC KERTESZ” din Brașov și că esfel întreprinderii mele și a familiei mele este asigurată.

Anexez și o coală timbrată de lei 50.

Declar și aicea, că voi fi un cetățean devotat al Statului Român și sunt

Al D-voastră credincios supus:
(ss) **Ștefan Czirbus.**

CONVOACARE

„GEA” Societate Anonimă pentru industria și comerțul minier își va ține Adunarea generală Joi la 15 Ianuarie 1925 ora 3 p. m. la „BRĂȘOVEANA” Piața Generală Berthold No. 6 cu

Ordinea zilei:

1. Rapoartele Direcțiilor
 2. Propuneri
- Arseniu Vlăscu,**
președinte.

De vânzare

Casa din Str. Podului Bred Nr. 14, constând din 2 odăi, 1 bucătărie de vară, 1 grajd pentru 4 cai și instalație cu lumină electrică. Informațiuni la proprietar. 1224 2-5

Vinuri

bune se află în pivnița lui
ADOLF HERSKOVITS

Vânzare ENGROS și DETAIL.

BRĂȘOV, ȘI AGA PORȚII No. 25.

VIZITAȚI NOUL ARANJATUL ȘI MARELE

MAGAZIN DE COVOARE

TELLMANN ȘI SPEIL

BRASOV, ȘIRUL GRAULUI No. 8

MARE DEPOZIT DE

covoare, perdele, păfuri de pat și masă,
stife pentru mobile, saltele, etc.

884 15-20

Publicațiune de concurs

Pentru ocuparea a câte unui post de contabil la Serviciile de Poduri și Șosele din județele Brașov, Cluj, Treiscaune, Odorheiu, Sibiu, Făgăraș, Târnava-Mare, Târnava-Mică și Alba de Jos, ținându-se examen de capacitate, la ziua de 22 Ianuarie 1925, orele 9 a. m., la Direcțiunea VII-a de Poduri și Șosele, Brașov, Strada Garii 54-a, amatori vor înainta acestei Direcțiuni până la data de 12 Ianuarie petițiunile timbrate legal, însoțite de actele prescise în art. 7 al Legii pentru Statutul Funcționarilor Publici, la special Certificatul de studii. Observăm că numai în lipsa candidaților țirajii (cei cari au absolvit cursurile comerciale superioare sau cel puțin 8 clase secundare) se vor putea alege la examen absolvenții unui curs secundar inferior sau acei cu titlari echivalente.

Candidații vor fi examinați asupra materiei de contabilitate, după un program stabilit de Comisiunea examinatorie.

Retribuția contabililor numiți se va face din bugetele drumurilor județelor respective, conform normelor de salarizare, în vigoare.

Direcțiunea VII Poduri Șosele Brașov.
2 1-1

CINEMA APOLLO

Duminecă în 4 Ianuarie *numai o zi* va rula filmul

DOMNISOARA IULIA

După cunoscuta dramă a lui STRINDBERG. În rolul principal **Asla Nielsen.**

Afară de asta o comedie în 2 acte.

Programul viitor:

Pat & Patachon

VINE!
PRATER
VINE!

sau evenimentele de la curtea Imperială din Viena.

În rolurile principale:

Mary Philbin și Norman Kerry.

PREȚ CONVENABIL

Un atentat la viața oamenilor

Nu credem să mai existe în lume o mai nerușinată bătaie de joc cu fabricatele Regiei ca în țară la noi. În special, fabricatele Regiei dela Sf. Gheorghe sânt o sfidare fără pereche.

Țigarete și tutun — infecte. Mizerabil preparate. Este un adevărat atentat la viața fumătorilor, organizat pe că sistematic.

Scandalul nu încetează ci progresează.

Cele mai bune țigarete sânt fabricatele Regiei din Iași. De ce?

La București țigări sânt acceptabile dacă nu bune ca la Iași. De ce?

În Ardeal sânt atât de rele... De ce?

La Sf. Gheorghe, cele mai rele țigarete din țară? De ce?

Ca statul să încaseze sume enorme pentru această marfă mizerabilă explozând nerușinat o palmă...

Vor tribul oare să deschidă cetățenii acțiune publică împotriva acestor otrăvitori? Am dori-o din suflet — să vedem ce va face Justiția!

Prohibirea exportului de grâu.

Ultimul consiliu de miniștri ocupându-se cu chestia grâului a hotărât următoarele:

Grâul a fost declarat aliment de prima necesitate. Exportul de grâu și toate derivatele grâului, a fost prohibit.

În comerțul intern s'a fixat prețul maximal al grâului la 95.000 lei vagonul. Când autoritățile nu vor găsi să cumpere în comerț grâul cu acest preț, vor putea să-l rechiziționeze pe preț de 90.000 lei vagonul.

Pâinea ce se va fabrica va fi de un singur tip ca și făina ce se va măcina.

Pâinea integrală se va vinde cu 10.50 lei kgr.

Locale

Petrecerea Reuniunii Femeilor române din Brașovul-vechi. — Atragem din nou atențiunea publicului românesc din Brașov asupra petrecerii acestei vechi Reuniuni, care va avea loc în 6 Ianuarie seara în sala Teatrului Redute. Pe lângă bogatul program, pe care l-am publicat este de relevat perlea orchestrelor, care va fi executată de noua orchestră simfonică a reg. 89 de sub conducerea d-lui prof. Ștefan Voiu. Petrecerea de Marți seara (Boboteaza) promise prin urmare prin bogatul său program să devină una din cele mai frumoase distracții de sărbătoare Boboteza.

Școala de stat No. 2 de fete, de sub direcția d-nei Lucreția Rotaru a aranjat Duminică în 1 Dec. a. m. o frumoasă serbare de Pom de Crăciun, cărora i-a premerat alegera Comitetului școlii sub prezidiul d-lui revizor școlar P. Dan. După mai multe recitări, cântece și dansuri naționale executate de eleve, a urmat distribuția de daruri. 30 eleve sărace dar simțitoare au primit câte-o uniformă (șorț, guler și cravată), iar celelalte daruri de pe Pomul de Crăciun. Alte 10 eleve au fost recomandate de direcțiunea școlii, ca să fie ajutate cu alimente de către Crucea roșie.

Direcțiunea aduce mulțumiri pentru darurile oferite următoarelor sim. persoane și instituții: Băncii Naționale, care la interveția succursalei Brașov a aprobat suma de lei 5000, d-lui colonel Poenaru pentru colecta făcută în suma de lei 850, d-lui avocat Vied pentru colecta în suma de lei 460, d-nei Fodor pentru colecta în suma de lei 100, Comunei Brașov și Comitetului școlii No. 2, cari au pus la dispoziție pentru copii săraci câte 2000 lei.

Canonie. D-șoara *Marioara Frișcu* și căpitan *Gheorghe Buză* canonap. Brașov 1 Ianuarie 1925. Felicitări!

Balul Funcționarilor Forestieri Ardeni, Rașoul Brașov, va avea loc în sălile Redutei din Brașov la 31 Ianuarie a. c. Se fac mari pregătiri pentru acest frumos bal și se observă de pe acum un deosebit interes în toate părțile.

Cercul studenților din „Țara Bârșii” invită la ceaui dansuri ce va avea loc în saloanele restaurantului „Majorul Mura” în ziua de Sâmbătă 3 Ianuarie 1925 ora 5 d. m. Ținuta de stradă, intrarea gratuită. Garderobă obligatorie (25 lei). Venitul net este destinat fondului pentru ridicarea unui cămin al studenților din „Țara Bârșii”.

Reuniunea de înmormântare din Brașov-Scheiu a primit pentru decedatul *Nicolae F. Stinghe* pentru categoria II suma de 665 lei și pentru categoria III suma de 2080 lei și roagă onor. membri să-și plătească taxele. — Comitetul.

Deces. Eri a încetat din viață fruntașul nostru fost negustor din Scheiu *Nicolae F. Stinghe* în vârstă de 66 ani. În mormântarea va avea loc mâine, Duminică, la orele 3 p. m. în cimitirul Bisericii Sf. Treimi de pe Tosile. Odihnească în pace!

Swetere, ciorapi de sport, mănuși etc. Confecționate din cel mai bun material.

FRANZ GROSS, depozit de articole de împletitură Strada Portii 7.

Ora 3 d. a.

ULTIME ȘTIRI TELEFONICE

D-1 Vintilă Brătianu la Paris

București, 3 Ianuarie. — Eri dim. ministrul de finanțe V. Brătianu a plecat la Paris pentru a lua parte la conferința miniștrilor de finanțe care se începe la 6 Ianuarie. Petrecerea a fost decisă în urma unei telegramme primite de la ministrul României la Paris Diamand, care a telegrafiat la București, că având o întrevedere cu d-l Herriot, acesta și-a exprimat regretul că invitația României a fost greșit interpretată. România a fost învitată la conferință ca toate statele spre a-și apăra interesele ei.

Criza în partidul Radical

O ciocnire sângeroasă: trei morți și numeroși răniți.

Se știe că guvernul din Belgrad a hotărât să dizolve partidul Radical ca pericolos siguranței statului. Ca toate această hotărâre guvernul n-a procedat la dizolvare, deoarece în partidul Radical s'a făcut o spărtură. Peste 30 deputați croați împreună cu numeroase organizații au decis combaterea afilierii în Internaționala a treia. Din cauza acestei guvernul nu vrea să împedecă prin măsuri retroactive descompunerea partidului Radical.

De anul nou partidul Radical a ținut o întrunire agitată în localitatea Lubriszki (Herțegovina). Gendarmeria intervenind s'a produs o încăierare sângeroasă. Au fost împușcați trei manifestanți, iar alți 7 au fost greș răniți.

Mișcări revoluționare în Spania

Dezastrul Spaniolilor în Maroc a produs în întreaga Spanie o vie agitație republicană, în fruntea căreia s'a pus cunoscutul scriitor spaniol Blasco Ibanez, care trăiește actualmente la Paris.

În convorbirile pe cari le-a avut zilele aceste cu mulți ziaristi francezi și streinul Blasco Ibanez a declarat următoarele cu privire la planurile sale politice:

„Vreau să-mi liberez patria și nu mă voi astâmpăra, până când Spania nu va fi o republică liberă. Mi-am cumpărat două aeroplane și cu ele arunc două milioane de manifeste în Spania. Din toate părțile vom năvăli în Spania și, la nevoie, vom da lupte de stradă”.

Despre regele Alfonso, pe care l-a comparat cu Wilhelm II, Blasco Ibanez a spus:

„El care se mai joacă cu soldați de plumb, voia din vântul războiului cu Marocul. Soldații noștri nu-l vorau și poporul nostru deasemenea. Regele e un ipocrit, dar așa este toată familia lui. Acesta va fi pieirea ei. Intelectualii din Spania sunt toți adversari ai monarhiei spaniole, care nu are nici o pricepere pentru viața intelectuală. În zadar au încercat monarhiștii să mă câștige pentru partidul lor”.

Unirea societăților române din America

COMUNICAT.

Pe această cale aduc cu bucurie la cunoștința societăților aparținătoare Uniunii S. R. A. și Ligei S. R. A., și membrilor lor, că în Duminică de 7 Decembrie, a. c., în orașul Canton, Ohio, s'a făcut Unirea definitivă între Uniunea S. R. A. și Liga S. R. A., sub următoarele condiții.

1. Acceptarea statutelor Uniunii S. R. A., în întregime așa cum sunt scrise, pe baza cărora să fie guvernată noua organizație până la proxima adunare generală ordinară din 1 Septembrie 1925, sau ori când se va decide modificarea lor.

2. Fuzionarea ambelor comitete supreme executive, în unul singur, cu un număr egal de membrii, 11 la număr. Dl Paul D. Tomy, ca președinte, Dl Nicolae Dateș, asistent de președinte.

3. Comitetul fuzionat să funcționeze până la adunarea generală extra-ordinară, ce se va convoca pe ziua de 15 Februarie 1925, în orașul Canton, Ohio, unde și când se va face schimbarea întregului comitet suprem executiv fuzionat.

4. Liga S. R. A., cu data de 1 Ianuarie 1925, se deobligă a vărsa în fondul Uniunii S. R. A., o sumă de bani, de fiecare membru al ei, egală cu aceea avută de fiecare membru al Uniunii S. R. A., la reorganizare (30 Iunie 1923), iar pentru revizuirea protocoalelor atât ale Uniunii, cât și ale Li-

gei s'a denumit o comisie de 5 persoane, compusă din următorii: ambii secretarii generali, controlorii generali, și dl N. Dateș, asistentul președintelui general.

5. Fondul comun să fie administrat de comitetul suprem executiv fuzionat. Mandatele de plată vor fi aprobate și eliberate de secretarii generali, iar checurile de bancă vor purta iscălițurile următoare:

Paul D. Tomy, P. G.; Nick Dateș, asst. P. G.; P. Chima, Cassar general și N. Vasu, Cassar general.

6. Chestiunile cu datoriile societăților față de Uniune, și membrii excluși atât din Uniune cât și din Ligă, se vor rezolva în adunarea generală.

Chicago, Illinois, la 10 Decembrie 1924.

Paul D. Tomy, preș. gen.

Târgul internațional din Danzig. În Octombrie 1924 s-a ținut al II-lea târg internațional în Danzig. El a fost vizitat de comercianți și firme din 18 țări diferite. Toate branșele au fost doborât de mulțumite de succesele comerciale realizate. Zila 5-8 Februarie 1925 se va ține în Danzig (stat liber) al III-lea târg internațional, la care va lua parte un număr foarte mare de exponenți. Situația favorabilă a Danzigului garantează fiecărui comerciant cele mai mari succese de vânzare. Târgul din Danzig este cel din urmă în 1925 dintre toate târgurile din Europa. Toate informațiunile la dau conducătorii târgului din Danzig. Comunicări și în limba Esperanto.

INFORMAȚIUNI

Plecarea prințului Carol în strălătat. Miercuri 7 c. A. S. R. Principele Carol, însoțit de d-l colonel aghiotant Condescu, va pleca în Italia, Franța și Anglia, într-o călătorie de o lună.

Principele moștenitor, care e inspector general al aviației, va vizita diferite fabrici de aeroplane din țările amintite în vederea celeia ce se va clădi la noi.

Inaugurarea solemnă a nou înființatului tribunalul Făgăraș va avea loc în ziua de 5 Ianuarie a. c. la ora 10 dimineața.

Delegări. D-l inspector școlar *Grigorie Popescu* a fost delegat să facă și în 1925 controlul învățământului pentru minorități, în jud. Brașov, Treiscaune, Cluj, Odorheiu și Făgăraș.

D-na *Maria Popescu-Bogdan* directoarea școlii normale „Domnița Florica” din Brașov, a fost delegată cu inspectarea grădinițelor de copii din Ardeal.

Desființarea regiunii școlare Brașov. Pe ziua de 1 Ianuarie s'a desființat — precum am anunțat — regionala V școlară, cu reședința la Brașov. Județele cari formau regiunea s'au alipit regiunilor Sibiu și București, și anume județele Brașov, Făgăraș și Treiscaune la regiunea Sibiu, județul Prahova la regiunea București.

D-l Orășanu Gh., inspector secundar al regiunii V, se alipește la regiunea București. D-ni inspectorii primari ai acestei regiuni se alipesc: d-l Ionescu, regiunea IV Sibiu, iar d-l Tomescu regiunea București. D-l C. Damilano-vici, inspector secundar al regiunii VIII București, a fost delegat delegat să greze afacerile regiunii București, în locul d-lui Gh. Belu Palade înalțat inspector general.

Plată automată a convorbirilor telefonice. Din Stockholm se anunță: Prof. I. V. Vahlström a inventat un aparat pentru achitarea automată a convorbirilor telefonice, merit să reducă taxele de telefon. Ministerul telegrafelor și telefoanelor svedeze experimentează acum noua invențiune.

Compatriotul nostru d-nul Dr. Gh. Micu, fiind numit profesor la Școala superioară de comerț din Salonic, ne-a pus în vedere o serie de scrisori despre chestiunea macedoneană, cari vor fi cetite de sigur cu mare interes. În n-rul de azi publicăm prima scrisoare.

Amânare de examene. Ministerul instrucției prin ordinul său tel. Nr. 138.888/924 amână ținerea examenelor de înșinare pentru învățători și conducătoare pe ziua de 15 Febr. 1925.

Deces. La Covasna a încetat din viață directorul școlii primare *Alexandru Ciucan*, în etate de 52 ani. În mormântarea a avut loc în 30 Decembrie în cimitirul ortodox din Covasna. Odihnească în pace!

Viltoarea Intunecime de soare care va avea loc în 24 i. c. — după cum se anunță din New-york — va fi cinematografiată de pe cele două mari Zepelinii americane „Los Angeles” și „Shenandoah”.

Din cauza sărbătorilor de Marți și Mercuri (Boboteaza și Sf. Ioan) numărul viitor al ziarului va apăre Joi la ora obișnuită.

Se caută un conducător și una calfă la magazin de coloniale și bodegă. Să vorbească românește, ungurește și nemțește. Oferte și în persoana la firma

Frații Orghidan, Brașov 1229 2-3 Str. Portii 1a.

Nu mai așa vei fi fericit în anul nou, dacă vei cumpăra un porc de anul nou, carne de porc, gună afumată, felie sau sâmbină dela mine.

Pe calea aceasta dorest tuturor cumpărătorilor și prietenilor: An nou fericit!

Arrád Máté, măștar și carnețar. 1219 2-2 Str. Gării 45.

Cețiți și răspândiți: „Gazeta Transilvaniei”